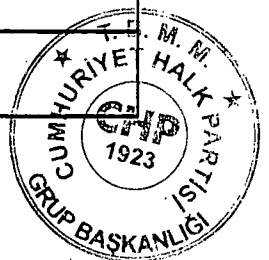

[illegible]

GEREKÇE

Engelli kişilerin toplumsal yaşama tam katılmalarının sağlanmasına yönelik olarak alınan çeşitli önlemler gerek uluslararası sözleşmeler ve Avrupa birliği mevzuatında gerekse ulusal mevzuatımızda yer almakla birlikte, dünyada gelişen değişen koşullara bağlı olarak yeni düzenlemeler yapılması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Son yıllardaki tartışmalarda, özellikle uluslararası düzenlemeler söz konusu olduğunda bu tedbirlerin genel nitelikte olanlarından ziyade özel düzenlemelerle ortaya konulması yönündeki görüş ağırlık kazanmıştır. Bu tartışmaların bir yansıması olarak 1993 yılında Birleşmiş Milletler tarafından "Engelli Kişiler İçin Standart Kurallar" kabul edilmiştir. Bu belge üye ülkeler için engelli kişilerin toplumsal yaşama tam katılmalarının sağlanması yönünde bütüncül bir çerçeve oluşturmaktadır. Ancak engelli kişiler için standart kurallar belgesinin üye ülkeler nezdinde önemli ölçüde olumlu etkileri olmasına rağmen bağlayıcı bir niteliği olmaması nedeniyle istenilen ölçüde başarı sağlanamamıştır. Birleşmiş Milletler bu ihtiyaçtan hareketle söz konusu Sözleşmenin hazırlanmasını öngörmüştür.

Sözleşme, engelli kişilerin tüm temel hak ve özgürlüklerden tam ve eşit şekilde yararlanmalarını teşvik etmek ve sağlamak ile doğuştan sahip oldukları onura saygıyı güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Sözleşme, özünde insan hakları yaklaşımını esas alması, engellilerin toplumsal yaşamda diğer bireylerle eşit koşullarda yer alması için ülkelere getirdiği yükümlülükler ve sürdürülebilir kalkınma için engelli kişilerin vazgeçilmez bir topluluk olduğunu vurgulaması nedeniyle büyük önem taşımaktadır. Sözleşme, istihdam, adalet, eğitim hakkı, ulaşım ve sağlık hizmetlerine erişim de dahil olmak üzere toplumsal yaşamın her alanında engelli kişilerin karşı karşıya kaldığı ayrımcılığın ortadan kaldırılması gereğine işaret etmektedir. Kamusal alanların engelli kişiler için erişilebilir olmasını, ayrıca, bilgi ve iletişim alt yapısının geliştirilmesini öngörmektedir. Ulusal düzeyde bu hizmetlerin gerçekleştirilmesinde uluslararası işbirliğinin önemine değinilmektedir. Söz konusu sözleşme yükümlülüklerinin ulusal düzeyde koordinasyonu ve izlenmesi için bir koordinasyon kurumu kurulması, ayrıca Birleşmiş Milletler nezdinde bir komitenin kurularak ulusal düzeydeki gelişmelerin raporlar aracılığıyla bu komite tarafından izlenmesi öngörülmektedir.

Yukarıda ifade edilen gelişmelerden de görüleceği üzere sözleşme, insan hakları ekseninde engelli kişilerin toplumsal yaşamın tüm alanlarına diğer bireylerle eşit katılımını öngörmekte ve engelli kişilerin haklarını kullanabilmeleri için taraf devletler yükümlülükler getirmektedir. Ülkemizde anayasa, çeşitli yasalar ve son olarak 2005

Temmuz ayında kabul edilen 5378 sayılı Engelliler Kanunu ile engelli kişilerin hakları güvence altına alınmıştır.

Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'nin onaylanması, ülkemizin engellilik konusuna ilişkin politikalarının etkin hale gelmesine ve bu politikaların olası eksikliklerinin giderilerek engelli kişilere tanınan hakların geliştirilmesine katkı sağlayacak olması ve uygulamada uluslararası standartlara erişimin sağlanacak olması bakımından büyük önem taşımaktadır.

Bakıma muhtaç ağır engellilerin yasal hakkı olan bakım hizmetlerinin yetersizliği SHÇEK verilerinden kolayca anlaşılmaktadır. Eylül 2011 itibariyle, 10.831 kişi özel veya resmi bakım merkezlerinde, 339.186 kişi aile yanında olmak üzere toplam 350.017 kişi bakım hizmetinden yararlanmaktadır. Bakım hizmetinden yararlananların sayısının düşüklüğü bir yana, ailelerin ihtiyaç duyduğu profesyonel yardım ve desteği sunabilecek eğitimli personel eksikliği, bakım kalitesinin düşüklüğü ve alt yapı eksikliği Devlet Denetleme Kurulu raporunda açıkça vurgulanmıştır.

Engelliler için Dünya Eylem Programı ve Engelliler için Fırsat Eşitliğinin Sağlanmasına Yönelik Standart Kurallar 'da yer alan ilke ve politika önerilerinin engellilere fırsat eşitliği sağlamasına yönelik ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde politikaların, planların, programların ve eylemlerin geliştirilmesi, tasarlanması ve değerlendirilmesine katkısını göz önünde bulundurarak,

Engellilerin topluma tam ve etkin katılımlarının sağlanması için gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasamızın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ederiz.

